

مدیری : ابن السری
احمد جودت

مؤسسی : ابن السری
مصطفی نامق

آشیان

أدبی ، علمی ، سیاسی ، اجتماعی ، فنی ، اخلاقی هفته لق مجموعه در .

پنجشنبه

ایکینچی جلد

نومرو ۲۳

برنجی سنه

۲۶ محرم ۱۳۲۷

۵ شباط ۱۳۲۴

مندرجات

ماضی و آتی سعید حکمت	شمالی دمیرولولری محمد امین
شناسی مرحوم عبدالحق حامد	قادرین روحی جمیل سلیمان
خیال مشخص فائق عالی	هنو مشتاق
حاجی حیاتی کایسلی رفعت	

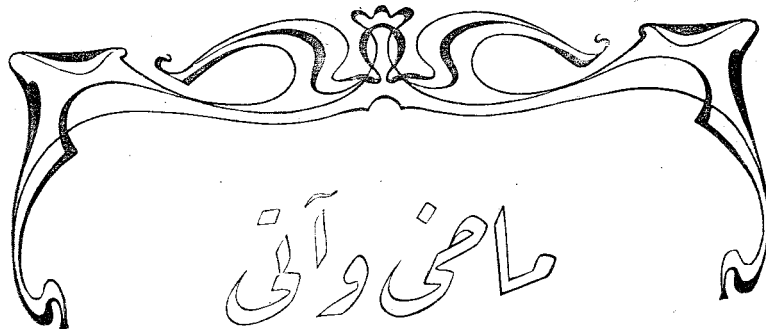
استانبول

محل ادارہ سی : جفال اوغلندہ اداره مخصوصہ

جفال اوغلندہ ایاصوقیہ جادہ سندہ : « مطبعہ خیرہ وشرکاتی »

۱۳۲۴

ايكنجى پرده

پارسده... متوسط درجده دوشه نىس بر اوطه... رفيق بك حجره مساعيسى...
رفيق بك بر بورو باشنده اوتورمش، كال الدين بك ايله كوروشور.

برنجى مجلس

— رفيق بك — كال الدين بك —

رفيق

يوو، عفو ايدرسكنز بكم، بن اوايغنا تيف حننده كى مطالعاتكزده اشتراك
ايدهم. نچون اوني تحقير ايدى بوسكنز؟ بزه فنالق ايتدىكى، اوزمانكى ضعفىمى
ا كلايهرق، فرصت قوالايهرق او ضعفىدن استفاده ايتدىكى ايجونمى؟ حق الانصاف
دوشونيلورسه بوبابده كى اك بيوك قصور، قصور دكل جنايت كيمه عائد اولمق
لازم كلير؟ يته او، استانبولك سرسم هيئت وكلاسنه، آلچاققله قانلرى يوغورولمش
رؤساي اموره دكلنى؟ بجه ايغنا تيف بالعكس شايلان تقدير، وظينه شناس، ماتتك

آشيان

«عثمانلى اتحاد وترقى» فرقه سنك مجلس مبعوثانده بحق
كورديكى موفقيت واكثریت عظيمه ي تبريك ايدر.

سعادتی دوشونور ، وبلکه او یولده حیاتی محو ایدر، فداکار، صادق بر ذاتدر. اونک خدماتی سایه سنده در که مقبوعی اولان حکومت، روسیه، شرقده نفوذلی آرتیردی . بو ، اونک ایچون نه بیوک بر موفقیتدر . دیپلوماسینک اساسی ذاتاً دساساق ویالانخیلق اولدینی هر زمان تسایم ایدلمش حقایقندن دکلیدر؟ او، آدم، نه یاپدیه سی وظیفه سی اوله رق یامشدر . نه دیرسه کز دیکیز بنم نظرمده ایغنائیف وظیفه شناس ، حیتلی بر دیپلوماتدر. خادم وطن، وظیفه پرور آدملر فسالق ایتدکلری مات افرادی نظرندده تقدیر اولنور . بوکون فرانسزلر بشارق ایچون عادی بر آدم دیه بیلورلرمی؟ بنده ایغنائیفی بیوک کوریرم .

کالالدین

اویله اما ، او زمانک مسئولیتی ، دولت علیه نک انقراضه حاضر لانیسی فلاکتک مجازاتلرینی کیسه تحمیل ایدم جکسکر؟

رفیق

او مسئولیتی ، او جزای بن دکل، تاریخ یوکه تیر، تاریخ ویرر. اوزمان واوندن صوکره کوزیمه چاربان اک بیوک مجرم سیاسی محمود ندیمدر .

کالالدین

ندیموف، دکلکی ؟

رفیق

اویله یا، تا کنندیسی، او عصرک اسرافتنه ، اویولسز ، معناسز معترفله سفلری قطعاً کوز یومامادقلری حالده عالیرک، فوادلرک وفاتیله، مقام مستقلاً کندینه قالدجه، او مساعده، مساحده دن فضله... قولتوقلادی، آرتیردی. دیون عمومیه حدی، حسابی آشدی. روسیه سفارتنک حکومتک اجرا آتنه مداخله سی، امور رسمیه ده سفارتک مرجع عالی خانه کلسی بونک جنرالدن آلدینی صاری صاری لیرالر، معاشلر اوزرینه باشلادی . شمدی بوراده ایغنائیف می معاتب اولور ندیموفی؟

کالالدین

طبیعی، طبیعی در که ندیم پاشا..

رفیق

بری وظیفه سته فرط صداقتله صاریلیور ، دیکری وظیفه سی ایله برلکده

ناموسنى، حيثىنى آياقلىر آلتىه آليور، ذاتا اندراسه، اضمحلاله مائل وطننه، اومئىس ولى نعمته برتكمه دها ايتديرهرك محوئى تعجيل ايدييوردي. زيرا سفارتدن، دويماز كوزى دويورلىق ايسته نيوردى. نديموفك دوكديكى، صاحدينى دنائت تخمى ذاتا ذوق وشادى يه مياى اولان سلطان عزيزك سفاهتلىرى برقات دها آرتديردى. اونى ملت نظرندى بر درجه دها صغوتدى. خايع وقعەسنىك تحمىنه الك بيوك سبب نديم اولدى. او آدم وزير اولمق دن زياده اسمنىك مسماسى اولمغه غيرت ايتدى. مماشات وتبصص ايله حكمسارى نه اولديغى اونوتديره جق، وظيفه سنى اكلنجى دن عبارت ظن ايتديره جك حاله كتيردى. . . اونك اخلاقى بوزدى.

كالى الدين

اما آراتق سلطان مرادك خلغى، مدحت پاشانىك نفي وتغريبنى ده محمود نديمه اسناد ايدى مرسكزى!

رفيق

سلطان مرادك خسته لغى بر دوقور واسطه سى ايله اكلايه رقى ايغنا تيف اشاعه ايتدى. سيرايدىكى نفوذى وحرمدن بريسنه يديرديكى پاره لر سايه سنده مدحت پاشايى ينه او آتديردى. واقعا اوزمان نديم بر حيات دكلدى. فقط ايغنا تيفه بونفوذى ايلك ويرن، اونى بوكا اليشديران كيم ايدى. بونلر هب نديموفك صاحدينى تخمك سوردىكى فيايزلر دكلى ايدى؟ نديم فنالق خايق ايچون شيطانك قانندن او قدر ياراتيش كه كندى ياشمامش كى تعلقاتى، اغاسى بيله ماتى تخريب ايتدى وحالاده ايدييورلر، تحسینلر، هاشملر، محمد عليلر هب اونك سلاله نحييه سنه اكتساب ايله افتخار ايتديلرمى؟

كالى الدين

لكن ايغنا تيفك بتون بويادقلىرىنىك وظائف سفارت خارجنده اولديغى انكار ايدى مرسكزى؟

رفيق

بكم، بك نظرى دوشونيورسكز. او تصور ايتديككز وظائف يالكن كتاب كوشه لرندى بر طوتمشلىر، سينمشلردىر. فعاليات، فعليات كنجىه او قدر

تبدیل ایدرکه... کتابلری قاپانهلمده وجداناً دوشونهلم. هر سفیر، سفیر دکل حیثیتی
 ائک اوفاق بر مأمور بیله ملتئک، دواتئک سعادتئ، اقبالی ایچون دیکردولتئرک،
 لازم کلورسه، محوی اساسلرینی قورمغه معنا، وجداناً مأذون، بلکه مجبور
 دکلیدر؟ حتی بویله بر فرصت اله کچیرویده وظیفهم خارجنده در فلان دیه اوندن
 استفاده ایتمزه اونئ آلقلقله تاعینه حقمر یوقیدر؟ بالطه جی محمد حقنده
 نیچون... «دوره رق» ها بوبجثده نرهدن آچلدی ایدی. اپی ده اوزادی.
 اوت، بن سزه سرگذشت فلاکتی، سفالتمی اکلاتمق ایسته یورددمده ماضئک
 شیع خاطرانه عائد بعض محاکمه انتقال ایتمشیدک.

کمال الدین

بیوروک افندم... دیکله یورم.

رفیق

مکتب مالکیه ده ایدم. صوک صنفه یکی ترفیع ایتمشیدم. معهود مدیرک
 قربان استبدادی اوله رق کاملاً سوروان صنفلردن برینی مکتبدن کیدرلرکن
 کوزلرمله کورده لی پک چوق اولما مشیدی. مستبد نظرلر، متجسس قولاقلر
 مکتبک هر گوشه سنی هر دلیکنی آراشیدرر، قوقلاردی. هیمز برر گوشه یه
 سینر... درس لر مزدن بیله بحث ایتمکه جسارت ایدمزدک. او آراق مدیرک
 ژورنالنه انضمام ایدن بزم انشته نک، (....) مدیری حتی بکک غیرتیله مشورت
 اوقومق جنایت عظاماسیله متهماً بر اقسام توقیف اولدم.

کمال الدین

وای حتی بک، انشته مز می در؟

رفیق

اوتاما، بوقدر تعجبکزه سبب... یوقسه بر شیمی وار؟

کمال الدین

اوده کیتدی ایدی ده...

رفیق

اویله برشی ایشتدم ایدی. اما تفصیلاتی اوکر نه مدم. مراقده یم، صلاح،
 اوغلی، ده هیچ مکتوب کوندرمدی. بیلیورسه کز قوزوم اکلاتسه کز... فصل
 اولمش؟

کمال الدین

ایشیدیشمه کوره کندن دیشلی جه برینی ژورناله قالدیشیر .. اوده بونی
بیوک افندیك آدملیله کوروشیور دیه برکیجه قالدیرتیر .. استنطاقدن اول بر
قالچ کشی کیشلر ... قورتارد جقلرینی وعد ایتشلر .. آغزینی ارامق ایسته مشلر ..
اغلامش .. یمین ایتش .. دواته ، صداقتدن ، سرایه حسن خدمتدن بحث
ایتش .. درجه صداقتی اثبات ایچون سایه شاهانه ده آز آدم سوردیرمدیکنی ،
آز خانمان سوندیرمدیکنی سویش .

رفیق

ای صوکرده ، امان چابوق سویله یك . مراقی جلب ایدیور . اونک او
اقباله کورده ..

کمال الدین

اوت .. بویله طائلیاقله آغزندن لاقردی انهمیه جغنی آکلامشلر . ایلک اوکجه
قره تولده علی سعاوی بی اولدیرن معهود صوپا میدانه چیقارتش .. صوکرده
یوقاریده کونلرجه آج براقلمق ، صغوق صوبانیولری یایمق ، طرناقلیرینی
سوکمک ، قوتوق آتلیرینه صیجاق یورطه قویمق بونلر هپ صایبله رق
تردید اولمش ... دها غیری هر زمان کندیلرینه انتساب ایله افتخار ایتدیکی ،
کوکندیکی حسین بک ایله جعفر ازا استنطاقه مأمور اولمش ... بوته دیدادن دم
بر جواب انهمامش . نه ایسه اسکی خدمتاری نظردقنه المشده سورولمکه اکتفا
ایدلمش .

رفیق

ای ، نرديه سورولمش عجا ؟ اونی ده بیلورمیسکمز ؟

کمال الدین

اوت ، صغوق فیزانه ، بونلری اوراده هپ بو خدمتلرده مستخدم برینک
اوغلندن قولاق مسافری اوله رق دیکه مشیدم . استبداده او قدر خدمت ایتمشکن ..

رفیق

نه اوله جق .. صودستیسی صویولنده قیریلیر .

کمال الدین

اوت افدم توفیقکزی حکایه بیوریوردیکمز .

رفیق

اوت ، بنی ده پالاس پانديراس ضبطیه کتوردیلر . . . ضبطیه ده ، حسن پاشا قره قولنده ، ییلدیزده دوچار اولدیم اواشکنجه لی انکیز بیسون استیطاقلرینی نه سز سورک . نه بن سویلیه یم . . . برقسمنی دمن سزده صایدیکز . دها نه لر نه لر . . . انشته کی اما یالکز اوزاقدن تهید اولندم . همان هپسی اجراده اولندی . . هر نه ایسه یالکز شوقدر اکلاته یم که طراباس غریبه نفی ابدی یه محکوم ایلدیکمی ایشیدنجه جدأ سوینش ایدم . . طراباسده آزمدت بولندم . اورادن ، اواضطراب زندانلرندن اورانک والی وقوماندانی رجب پاشانک ، اوعالی همت بیوک عسکرک اطفیله قورتلدم . او ، نه عالیجناب ، مرد آدمدر .

کمال الدین

استانبولدهده اپی مدحی ایشیدیلدیوردی .

رفیق

اورادن مصره قاچدم . . برمدت پاردسز ، سرسریانه اسکندریه ، قاهره سوقاقلرنده دولاشدم . . برقولانی بولوب - اوزمان دها وفات ایتماشیدی - والدیه برمکتوب کوندردم . . یوالادینی پاردلر برمدت دها بنی اداره ایتدی . اورادن بریولنی بولدم . بوراده کی کنج احزاره التحاق ایچون مصردن چیقدم . بوراده ، پارسده ایلاک اوکملری اولدقجه صیفنتی چکدم . آچ قالدم . سوقاق لورته لرنده قالدم . دها ژونلک حیاتکیزک ایلاک کوننده بو آجیلری بوجریحله لی سزده تمامیه نشریح ایتک ایسته یم . اول امرده احمد رضا بکک ، اومحترم بابامزک بازار کونلری (قانه سوفله) ده ویردیکی وعظله ، نصیحتله دوامه باشلادم . چالیشدم . غیرت ایتدم . ایشته برقاچ سینه درده شورای امتک نشرنده چالیشیور ، خدمت ایدیورم . . . نهی سزک استانبولدن مهم حوادتلرکز وارمی .

کمال الدین

هیچ برشیلر یوق . . هرشیلر بیلدیککیز کی . . یالکز بوراده محترم جمعیه عرض خدمت ایچون کیش حقیر برجزؤ بولمغله مفتخرم .

رفیق

خایر ، هیچ کیسه حقیر ، عاجز دکادر . او ، استانبول محیطنه مخصوص

تعبیراتی اوهراده ، اوعاظل ، مسمم سما التئده بیراقیکز . بوراده هرکسک کندینه کوره برموقی ، جمعیت بشریه ایچنده کوچک بیوک کندینه عائد بر وظیفهسی واردر . هیچ بر آدم حقیر اوله ماز . وظیفهسی ایفا ایدن هرکس کندی حکومتک ، وجودینک اک عالی ، اک بیوک حاکمیدر . پک اعلا بکم ، شمیدی هانکی جمعیه داخل اولمق نیتده سکز ؟ اتحاد و ترقی یه می ، تشبث شخصی وعدم مرکزیت قومیته سنه می ...

کمال الدین

« کسهرک »

واد ، هانکیسنی ترجیح ایدم جکمی بیله مم ، دوغریجه سی اونی تفریقدن عاجزم . رایکزه بیراقیورم .. بنی فصل بولوارلر اورتیه سندد سرسری سرسری دولاشورکن یول کوستردیکز .. المدن طوتدیکز . تنسیب ایتدیککز جمعیه ده تقدیم ایدرسکز

رفیق

بن اتحاد و ترقی نک اعضاسندن اولمغه مفتخرم . لکن اوبر قومیته ده ده طاییدقلم واردر . آرزو ایدرسه کرسزی اورایه ده تقدیم ایدم بیلورم . مادامکه رایمه بیراقیورسکز سزی ده جمعیمزه کوتوریرم .

کمال الدین

پک اعلا ، سز بیایرسکز .

رفیق

شیمدی بر آز ایشلم وار . بر آزدن بنده کیدم جکم سزی ده بوناپارت سواقغه کوتوریرم .

کمال الدین

بوناپارت سواقغی ۲۵ نومر دکللی

رفیق

اوت ، بر آزده سز فصل ونه مجبوریتله بویله برسیاحت سفیله مزاحمه قاناندیکز اکلاتک . « یرندن قاله رق » مساعده کرله ایچریلی اولمده دن شوتدقیق اولنه جق اوراقی کتیریم . هم سزی دیکلرم همده اونلری اوقورم .

« رفیق جیقار »

ایکینجی مجلس

— کمال الدین —

«کزینہ رک، یا لکنز»

تەسویلیە جگمی بیلە میورم. بورایە کایشمەدە بر مقصد یوق کە اونى سويلیە یە
 بر فلاکت یوق کە اونى اکلاتیم .. یوق فلاکت واریا ... بودە نى کندیسی کبی
 مملکت ایچون چالیشمق، او یولده حیاتی محوایتک مقصدیلە بر سیاحت ضروریە یە
 چیقمش صانیورده سرگذشتی، دیکلەمک، آکلامق ایستە یور. دوشونم یورکە ..
 بن بورجدن بورجلیلرک الذدن قاجدم .. آلە جقلیلرە ترتیب ایتدیکم یالان
 سورولری نى بیلە بقتدیر یوردی. ایچە صیتشدیرمغە باشلادیلر. برکیچە قارده
 ایچە غیب ایتدم. بر سورو بورجده قارخانەدە پیدا اولدی. ارتق هیچ
 کیمسەنک کوزینە کورونە میە جگمی اکلادم .. ایرتسی کون قونوانسیونلەر اکباً
 دوغریچە بورایە اشریف ایتدم. ایشتە بن دە ژون ترک اولدم. واقعا بورایە
 کلیشمەدە پک مقصدسز دکل .. استانبولدن دو یولورده قلمدە کی معاشمە سکز
 یوز، بیک غروش ضم اولتور امیدیلە کلدیم. هان او دقیقه عودت، پادشاهە
 دعا، ژونلکە توبە ایشدن بیلە دکل .. اونلرک دە مودەسی کچدی اما .. هر نه ایسە
 استانبول پولتینەسی بو .. انسان بويا ! .. شمیدی بونی رفیقە نه یولده او یروب
 چویروب اکلاتلی .. ژونلک طریقە نیچون نه مجبورینلە کیردیکمی، نصل
 بر پروغرامک اسیری اولدیغمی ... نصل ونه یوزلە سوئیلى .. شی، شواما
 نصل بر یالان بولسەم .. مکتبدن قوغلدم می دیسەم .. بویک اونک سرگذشتی
 قتید اولور .. هم هانکی مکتبدن دیە جگم؛ بن یاشدە حریف .. مکتبدن
 چیتەلی قاجسنەلر اولیور .. بر بیلە قونوشیوردق .. سوردیلر .. قاجدم دیسەم ..
 امانزە سوردیلر، نصل قاجدم؟ بودە ایش یاصوری ویرسە .. بوکونە کلنجە یە
 قدر استانبولدن بریرە چیقمامد دیکە .

(مابعدی وار)

سعید حکمت

